

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Individuală „Start - Impex”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Individuală „Start-Impex” împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, Musteață Ion și Agenției Servicii Publice cu privire la recunoașterea bunului imobil ca obiect al contractului de vânzare-cumpărare, radierea înregistrării asupra bunului imobil din registrul bunurilor imobile, anularea contractului de vânzare-cumpărare la licitație și rezultatul licitației a vânzării bunului imobil,

împotriva deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Întreprinderea Individuală „Start - Impex” și menținută hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

(Dosarul nr.2ra-154/23
NR PIGD 2-19115400-01-2ra-27012023)

Recursul declarat până la 1 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 1 septembrie 2023). Dezacordul recurentei cu decizia contestată nu constituie temei de casare a acesteia.

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud: S. Pleșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

26 iunie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Individuală „Start - Impex”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 10 iulie 2019, ÎI „Start-Impex” a depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare, Musteață Ion și Agenției Servicii Publice cu privire la recunoașterea bunului imobil ca obiect al contractului de vânzare-cumpărare, radierea înregistrării asupra bunului imobil din registrul bunurilor imobile, anularea contractului de vânzare-cumpărare la licitație și rezultatul licitației a vânzării bunului imobil.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 30 octombrie 2002 a încheiat un contract de vânzare-cumpărare, prin care a procurat de la BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare o încăpere (cafenea), situată în orașul Ștefan Vodă, str.31 August 1989, nr.11A.

3. La momentul încheierii contractului BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare i-a vândut și beciul adică subsolul acestui bun imobil cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, fapt ce rezultă și din certificatul privind valoarea bunului din 25 octombrie 2005, precum și din fișa construcției de bază a imobilului din 07.11.2006.

4. După încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 30 octombrie 2002, beciul, adică încăperea nelocativă cu nr. cadastral 8501213.147.01.005 a fost înregistrată în Registrul bunurilor imobile cu drept de proprietate după ÎI „Start-Impex”, începând cu 4 octombrie 2005.

5. Reclamanta a accentuat că construcția nelocativă (beciul) este obiect al contractului de vânzare-cumpărare din 30 octombrie 2002, însă notarul nu a indicat în acest bun în contractul de vânzare-cumpărare pe lângă bunul principal (cafeneaua) pe care a cumpărat-o.

6. Directorul de atunci a filialei BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare din orașul Ștefan-Vodă, Măță Tatiana, precum și unii lucrători ai acestei bănci cunosc că ÎI „Start-Impex” i-a fost transmis beciul, de care s-a folosit și se folosesc în continuare.

7. Prin urmare, respectivul subsol urmează a fi recunoscut obiect al contractului de vânzare-cumpărare din 30 octombrie 2002.

8. La 15 iunie 2019, a aflat că acest imobil a fost înstrăinat la licitație lui Mustață Ion, fără acordul său.

9. Verificând în baza de date al organului cadastral, după numărul cadastral, a aflat că încăperea locativă (subsolul, cu nr. cadastral 8501213.147.01.005) la 25 noiembrie 2010 a fost înregistrat, cu drept de proprietate, după BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare.

10. Reclamanta a precizat că despre înstrăinarea beciului în anul 2010, fără știrea și acordul său, a aflat abia acum, fiind lipsită ilegal de acest imobil.

11. De fapt, toate aceste modificări au fost efectuate recent când BC „Banca Socială” SA a intrat în proces de lichidare.

12. Reclamanta consideră că organul cadastral a comis o eroare când a înregistrat din nou dreptul de proprietate asupra subsolului după BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare la 25 noiembrie 2010, care a trecut sub tăcere că bunul respectiv deja fusese înstrăinat către ÎI „Start-Impex” încă în 2002.

13. ÎI „Start-Impex” a remarcat că subsolul în litigiu permanent s-a aflat în posesia și folosința sa, care este amplasat pe teritoriul întreprinderii respective, direct sub clădirea ce-i aparține. Contorul de apă este instalat în subsolul respectiv. La fel, cu acordul BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare, a instalat un gard prin care doar ÎI „Start-Impex” are acces de a intra în beci. Intrarea spre acest beci este de pe teritoriul ce-i aparține cu drept de proprietate ÎI „Start-Impex”. Când a achiziționat teritoriul cafenelei situată în orașul Ștefan Vodă, str.31 August 1989, nr.11A, banca i-a înstrăinat și teritoriul (terenul) pe unde să aibă acces de intrare în subsol, întrucât ultima cunoștea că beciul aparține ÎI „Start-Impex”.

14. Reclamanta consideră că contractul de vânzare-cumpărare la licitație nr.9582 din 06 iunie 2019 (8501/19/10939) încheiat între Mustață Ion și BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare și rezultatele licitației a vânzării încăperii nelocative (beciul) cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, situată în orașul Ștefan Vodă, str.31 August 1989, nr.11A, lui Mustață Ion, urmează a fi anulate, deoarece contrar prevederilor art.117 alin.(11) din Legea insolvenței nr.149/2012, nu a fost respectat dreptul de preemțiune a ÎI „Start-Impex” să procure în mod prioritar bunul din masa debitoare a debitorului BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare.

15. În viziunea reclamantei Musteață Ion este un dobânditor de rea-credință, întrucât demult avea intenția să acapareze bunurile ÎI „Start-Impex”, acest fapt rezultă și de aceea că după ce a obținut în mod clandestin beciul în litigiu, i-a cerut în schimbul acestuia să-i transmită un garaj.

16. În contextul enunțat, ÎI „Start-Impex” a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea încăperii nelocative (beciul) cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, situată în orașul Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr.11A, ca fiind obiect al contractului de vânzare-cumpărare din 30 octombrie 2002, încheiat dintre ÎI „Start-Impex” și BC „Banca Socială” SA, autentificat notarial de către notarul Anatolie Luchian; radierea înregistrării din Registrul bunurilor imobile din 25 noiembrie 2010 asupra bunului imobil – încăperea nelocativă (beciul) cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, situată în orașul Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr.11A, după BC „Banca Socială” SA în baza contractului de vânzare-cumpărare a obiectului de stat la licitația „cu reducere” nr.3.194 din 29 octombrie 1997, duplicatul nr.3543 din 01/04/19 nr.3.194 din 29.10.1997 (501/99); anularea contractului de vânzare-cumpărare la licitație nr.9582 din 06 iunie 2019 (8501/19/10939) încheiat între Musteață Ion și BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare și anularea rezultatelor acestei licitații a vânzării încăperii nelocative (beciul) cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, situată în orașul Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr.11A, lui Musteață Ion.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

17. Prin hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă depusă de ÎI „Start-Impex”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

18. La 29 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, ÎI „Start-Impex” a declarat apel (nemotivat), iar la 07 iunie 2022, întru executarea încheierii din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

19. Prin decizia din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ÎI „Start - Impex” și menținută hotărârea din 24 noiembrie 2021 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

20. Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile de respingere a acțiunii constatând că, la 30 octombrie 2002 între BC „Banca Socială” SA și ÎI „Start-Impex” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a 7/13 cote-părți din clădirea administrativă a băncii și 1/3 cotă-parte din blocul de garaje, situate în or. Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr.11A (f.d. 18-20). În anul 2005 asupra imobilului cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, situat în or. Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr. 11A, ce reprezintă încăpere nelocativă ce face parte din componența clădirii administrative, vândută de BC „Banca Socială” SA către ÎI „Start-Impex”, a fost efectuată înregistrarea în Registrul bunurilor imobile cu mențiunea „înregistrarea dreptului de proprietate nu a fost solicitată” (f.d. 16). Ulterior, la 25.11.2010, dreptul de proprietate asupra încăperii nelocative în litigiu a fost înregistrat în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr.3.194 din 29.10.1997 după BC „Banca Socială” SA (f.d. 16, 165-167). La 06 iunie 2019, în urma licitației, BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare a înstrăinat bunul litigios, încăperea nelocativă cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, cu suprafața de 56,7 m.p. lui Musteață Ion (f.d. 64-66).

21. Instanțele de judecată au considerat neîntemeiat argumentul ÎI „Start-Impex” precum că contractul de vânzare-cumpărare la licitație nr.9582 din 06.06.2019 (8501/19/10939) încheiat dintre Musteață Ion și BC „Banca Socială SA” în proces de lichidare urmează a fi anulat din motiv că deține un drept de preemțiune în privința cotei-părți care se vinde, or, s-a stabilit că ÎI „Start Impex” nu deține bunuri în proprietate pe cote-părți împreună cu BC „Banca Socială” SA, fapt ce rezultă din extrasul din Registrul bunurilor imobile potrivit căruia BC „Banca Socială” SA deține cota de 100% din încăperea litigioasă, totodată nu au fost prezentate probe ce confirmă că părțile litigiului dețin cote-părți în alte încăperi situate în această clădire.

22. Instanțele de judecată au rezumat că la caz se atestă faptul că ÎI „Start-Impex” a confundat dreptul de proprietate pe cote-părți cu proprietatea în condominiu, care a persistat în relațiile între ultima și BC „Banca Socială” SA, care dețineau în proprietate părțile comune ce formează o unitate indivizibilă, la care nu se referă bunul imobil cu nr.

cadastral 8501213.147.01.005, înregistrat ca încăpere izolată, or, potrivit art.555 alin.(2) din Cod civil, condominiu reprezintă totalitatea de bunuri imobile formată dintr-un teren cu una sau mai multe clădiri în condițiile legii, în care există: a) locuințe, încăperi izolate cu altă destinație decât cea de locuință sau locuri de parcare din cadrul clădirii dacă întrunesc condițiile prevăzute de legislație, construite sau care urmează a fi construite, înregistrate sub număr cadastral separat în registrul bunurilor imobile (unități). Unitățile fac obiectul dreptului de proprietate exclusivă.

23. Instanțele de judecată au remarcat că în contractul de vânzare-cumpărare încheiat de către ÎI „Start-Impex” cu BC „Banca Socială” SA se enumeră detaliat toate încăperile vândute reclamantei/apelante, nefiind indicată încăperea nelocativă asupra căreia pretinde ultima.

24. Totodată, instanțele de judecată au notat că din conținutul contractului de vânzare-cumpărare încheiat între ÎI „Start-Impex” și BC „Banca Socială” SA, precum și contractul de partajare a averii comune încheiat între BC „Banca Socială” SA și Ceapa Janna, se constată că băncii, în urma partajării bunului, i-a revenit 12/13 cotă-parte din clădire, iar în temeiul contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu ÎI „Start-Impex” acesteia i-a fost vândută 7/13 cotă-parte din clădire, astfel 5/13 cotă-parte a rămas în proprietatea BC „Banca Socială” SA inclusiv și încăperea nelocativă în litigiu (f.d. 164).

25. Nu a fost reținut argumentul ÎI „Start-Impex” precum că după încheierea contractului de vânzare-cumpărare i s-a transmis inclusiv și încăperea nelocativă cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, or, reclamanta nu a prezentat Actul de primire-predare a bunului cumpărat în care să fie indicată încăperea litigioasă.

26. Instanțele de judecată au apreciat ca fiind neîntemeiat și argumentul ÎI „Start-Impex” precum că în anul 2005 a fost înregistrat dreptul său de proprietate asupra încăperii cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, întreprinderea fiind indicată ca unul dintre coproprietarii clădirii unde se află imobilul respectiv, or, la temeiul înscrierii în Registrul bunurilor imobile nu este indicat actul juridic în baza căruia reclamanta a dobândit dreptul de proprietate.

27. Afară de această, pe parcursul judecării cauzei nu s-a demonstrat existența dreptului de proprietate pe cote-părți a ÎI „Start-Impex” și a BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare, cu excepția celor ce fac parte din dreptul de proprietate în condominiu, asupra cărora

nu numai că nu există dreptul de preemțiune, dar care nici nu pot fi vândute separat.

28. În contextul celor constatate, instanțele de judecată au concluzionat că în prezentul litigiu nu există dreptul de preemțiune a ÎI „Start-Impex” la procurarea încăperii cu nr. cadastral 8501213.147.01.005, întrucât BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare deținea dreptul exclusiv asupra acestui bun imobil și nu era obligată să înainteze oferta de vânzare în primul rând reclamantei și nici să o notifice despre scoaterea la licitație a bunului respectiv.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

29. La 29 decembrie 2022, ÎI „Start-Impex” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 24 noiembrie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii sale în sensul formulat.

SOLICITĂRILE RECURENTEI:

30. În susținerea recursului ÎI „Start-Impex” a invocat că instanța de apel și prima instanță eronat au concluzionat că încăperea nelocativă în litigiu (beciul) nu a fost proprietate comună a imobilului (cafeneaua) din str. 31 August 1989, nr.11A, din or. Ștefan Vodă, cumpărat în baza contractului de vânzare-cumpărare din 30 octombrie 2002, fiindcă încăperea nelocativă în litigiu este parte integrantă a imobil cumpărat, constituind un tot întreg, având în vedere că constituie subsolul construcției.

31. La înstrăinarea bunului imobil la licitație, BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare urma să respecte dreptul de preemțiune al ÎI „Start-Impex” la procurarea acestuia.

32. Mai mult decât atât, din extrasul din Registrul bunurilor imobile, încăperea nelocativă în litigiu a aparținut ÎI „Start-Impex”, însă în anul 2010, fără niciun temei legal, dreptul său de proprietate a fost radiat.

33. Recurenta consideră că concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare sunt contradictorii.

34. Beciul în litigiu a aparținut și s-a aflat doar în folosința ÎI „Start-Impex”, la care a avut acces doar întreprinderea.

35. În drept, ÎI „Start-Impex” și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea.

36. La 14 februarie 2023, BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de ÎI „Start-Impex” sau după caz respingerea acestuia, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pe care le consideră legale și întemeiate.

37. Intimata consideră că recursul ÎI „Start-Impex” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC, acestea fiind invocate în prima instanță și instanța de apel, care au fost analizate de instanțele de judecată ierarhic inferioare, fiindu-le date aprecierea corespunzătoare, reieșind din probele anexate la dosar și cadrul legal aplicabil speței. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu poate constitui temei de casarea a acesteia.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

38. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că :

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

39. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

40. Potrivit art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

41. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor

examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

42. Recursul declarat la *29 decembrie 2022* de către Popescu Gheorghe, reprezentat de avocatul Mării Vladimir, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

43. Articolul 432 din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023) statuează că:

(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

44. Articolul 433 lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului – 04.08.2023) stipulează că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

45. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă indică că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI DE RECURS:

46. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *27 septembrie 2022*, în ședință publică.

47. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată la *7 noiembrie 2022* la adresa electronică a reprezentantului recurenteii ÎI „Start - Impex”, avocatul Prisac Alexandru, fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la dosar (f.d.14, vol.II).

48. Astfel, recursul declarat la *29 decembrie 2022* de către ÎI „Start - Impex” se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.434 CPC.

49. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii cererii de recurs – *29.12.2022*).

50. La caz, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (*29.12.2022*).

51. Din analiza recursului rezultă că ÎI „Start - Impex” a invocat drept temei de admisibilitate a recursului prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din *31.07.2023*, în vigoare *01.09.2023*) potrivit cărora, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și c) a interpretat în mod eronat legea. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul ÎI „Start - Impex” a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*29.12.2022*), nu a stabilit că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie

aplicată, a încălcat sau a aplicat eronat normele de drept material prin aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată sau că ar fi interpretat în mod eronat legea, precum și că ar fi apreciat arbitrar probele administrate la dosar.

52. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute art.432 alin.(2)-(4) CPC, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului reprezintă de fapt dezacordul recurentei cu soluția instanței de apel, care a emis decizia contestată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

53. Dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel și relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

54. Potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

55. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu existența altor circumstanțe expuse în art.432 CPC, în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (29.12.2022), nu le-a stabilit.

56. Totodată, reieșind din prevederile art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

57. Analizând temeiurile recursului declarat prin prisma art.432 alin.(4) CPC (în redacția legii în vigoare la situația din 29.12.2022) în raport cu lucrările dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a constatat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

58. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit*, p.38; *Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, p.230). Acesta

este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p.85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p.45*).

59. Completul de judecată reține că recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

60. În speță, recursul declarat de ÎI „Start - Impex” conține obiecții de fapt și de drept care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel și prima instanță, primind o apreciere corespunzătoare.

61. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

62. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel în modul în care este garantat de art.6§1 CEDO.

63. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de către ÎI „Start - Impex” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (29.12.2022) și drept urmare se consideră inadmisibil.

64. Din aceste motive, în conformitate cu art.431 alin.(1) și (2), art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Start - Impex”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni